

PATVIRTINTA
Klaipėdos lopšelio-darželio „Nykštukas”
direktoriaus 2022 m. d.
įsakymu Nr. V1-

KLAIPĖDOS LOPŠELIO-DARŽELIO „NYKŠTUKAS” NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO TEATRINIO UGDYMO PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo teikėjas – Klaipėdos lopšelis-darželis „Nykštukas” (toliau – Įstaiga), registruota Juridinių asmenų registre, kodas 190420236. Teisinė forma – biudžetinė įstaiga. Grupė – ikimokyklinio ugdymo grupės įstaiga lopšelis-darželis.

2. Įstaigos buveinės adresas – Naujakiemio g. 11, 94208, Klaipėda. Tel. (8 46) 34 62 48, el. p. nykstukasdarzelis@gmail.com

3. Programos pavadinimas – neformaliojo vaikų švietimo Teatrinio ugdymo programa (toliau – Programa).

4. Programos rengėja – Romualda Poškienė, neformaliojo švietimo mokytoja metodininkė.

5. Programos trukmė – tęstinė.

6. Tikslinė amžiaus grupė – 3–5 m. ikimokyklinio amžiaus vaikai, 6–7 m. priešmokyklinio amžiaus vaikai.

7. Programos įgyvendinimui Įstaigoje sukurtos palankios materialinės ugdymo(si) sąlygos: įrengta teatro patalpa, įsigytos teatrinei veiklai reikalingos priemonės: garso ir apšvietimo aparatūra, teatrinės užuolaidos, įvairios širmos ir kita butaforinė medžiaga, skirta vaidinimams. Visose grupėse įrengti teatro kampeliai.

8. Neformaliojo vaikų švietimo Teatrinio ugdymo programa integruota į Įstaigos Ikimokyklinio ugdymo programą ir Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą ir vykdoma ugdymo proceso metu.

II SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

9. Tikslas – suteikti vaikui pradinių teatro krypties žinių ir įgūdžių, sistemingai ugdant jo kūrybinius gebėjimus, individualumą, kultūrinį sąmoningumą ir estetinę nuovoką.

10. Uždaviniai:

10.1. atskleisti ir plėtoti vaiko meninius gebėjimus;

10.2. supažindinti su teatro raiška;

10.3. padėti vaikui išmokti tikslingai naudotis pagrindinėmis teatro raiškos priemonėmis;

10.4. ugdyti vaizduotę ir kūrybiškumą;

10.5. brandinti vaiko kultūrinį sąmoningumą ir estetinę nuovoką, estetinės patirties ir teatrinės kompetencijos poreikį.

III SKYRIUS PROGRAMOS TURINYS

11. Turinys:

11.1. Ikimokyklinis ugdymas

Eil. Nr.	Veiklos sritys	Turinys
1.	Emocijų ir estetinis suvokimas, emocijų raiška	Žaisdamas teatrinis žaidimas vaikas atpažįsta kito vaiko ar suaugusiojo džiaugsmo, liūdesio, pykčio išraiškas. Savo emocijas išreiškia mimika, balsu, veiksmais, kūno poza.

		<p>Geba įvardinti pasakų personažų jausmus, elgesį. Stebi ir apibūdina šokančius ir vaidinančius vaikus ar suaugusiuosius. Aptaria ir analizuoja stebėtas veiklas. Džiaugiasi puošnia apranga, teatriniais kostiumais. Kartu su mokytoju kuria spektaklio dekoracijas.</p>
2.	Savireguliacija ir savikontrolė	<p>Teatrinėje veikloje valdo savo emocijas ir veiksmus. Reaguoja į kito vaiko, žaidimo ar pratimo partnerio išraišką, balso intonaciją. Vaidybiniam siužete sugalvoja kelis konflikto sprendimo būdus. Teatrinės veiklos užsiėmimuose laikosi numatytos tvarkos, susitarimų ir taisyklių, supranta jų prasmę bei naudingumą. Vaidindamas supranta, ką turi ir ką gali daryti. Įsivertina, kaip sekasi atlikti vaidmenį. Orientuojasi teatro patalpos aplinkoje. Lengvai, greitai keičia, pertvarko, pritaiko aplinką kūrybinei veiklai.</p>
3.	Santykiai su suaugusiais ir bendraamžiais	<p>Kuria įvairias istorijas, inscenizuoja, į teatrinę veiklą įtraukia bendraamžius. Mėgdžioja ir pertvarko suaugusiųjų veiksmus, žodžius, intonacijas. Bendradarbiauja su kitu vaidinimo veikėju. Tariausi, diskutuoja dėl sumanytų ar pasiūlytų žaidimų siužetų ir veiklos pačiame žaidime-vaidinime. Mokosi sceninės kultūros pradmenų: neužstoja kito vaiko scenoje, neatsuka nugaros žiūrovui. Keičia atlikėjo ir žiūrovo funkcijas, stengiasi parodyti savo įgūdžius, žinias, vaizduotę. Drąsiai kalba prieš auditoriją, seka pasakas, išgalvotas istorijas, fantazuoja, tampa labiau atsipalaidavęs ir laisvas.</p>
4.	Kūrybiškumas	<p>Domisi naujais daiktais, vaizdais, garsais, judesiais, savo kūno galimybėmis vaidybinėje veikloje. Derina tekstą su judesiu ir kūno plastiškumu. Vaidindamas, žaisdamas teatrinis žaidimus, pasakodamas pasitelkia vaizduotę. Pateikia idėjų ir skirtingų veikimo būdų. Atkartoja žmonių, žvėrelių, paukštelių imituojančius judesius ir garsus. Eksperimentuoja gamindamas teatro lėles, atributiką, dekoracijas. Moka valdyti paprasčiausią lėlę, naudodamas įvairius judesius (suka liemenį, eina). Vaidindamas stalo, lėlių teatre vaizduoja realistinį ir fantastinį siužetą, išplėtoja vyksmą dialogu, monologu, keisdamas balso intonacijas. Susikuria žaidimo aplinką, panaudodamas daiktus, drabužius. Klausosi gamtos garsų, žmonių kalbos, tylos ir kitų garsų. Girdėtus garsus panaudoja savo etiuduose, kūrybiniuose žaidimuose. Improvizuoja trumpas žodines veikėjų frazes, fizinius veiksmus. Pats plėtoja pasirinktą ar jam patikusį vaidybinį, siužetą. Supranta ir greitai mokosi naujų žodžių. Dalyvauja pokalbiuose, žodiniuose žaidimuose. Mokosi vartoti teatro raiškos priemones, kurdamas įvairius siužetus.</p>

11.2. Priešmokyklinis ugdymas

Eil. Nr.	Kompetencijos	Turinys
1.	Komunikavimo	<p>Užmezga pokalbį, naudodamas žodžius pagal prasmę. Bendrauja su bendraamžiais ir suaugusiais, išsako savo nuomonę ir išklauso kitą asmenį, pateikia klausimus ir pasiūlymus.</p> <p>Suvokia balso ir kūno galimybes judesiu perteikti žodžio semantiką. Perteikdamas vaidinimo tekstą, lavina kalbos raiškumą, verbalinę ir kūno komunikaciją su žiūrovais.</p> <p>Vienu metu sieja keletą pojūčių, perteikia tekstą judesiais. Išmoksta kurti bendras istorijas, jas suvaidinti.</p> <p>Supranta kitus ir išreiškia save. Bendraudamas vadovaujasi etikos ir etiketo taisyklėmis.</p> <p>Suvokia įvykius, juos atpasakoja, pakomentuoja veiksmą, išlaiko dėmesį vaidindamas bei stebėdamas spektaklį.</p> <p>Giliasi į žodinę ir vaizdinę spektaklio kalbą, mokosi suprasti asociacijas, potekstes, užuominas, perkeltinę reikšmę.</p> <p>Domisi knygelėmis, komentuoja iliustracijas, pats kuria trumpus pasakojimus ar pasakas, vaidybines improvizacijas pagal pasakų, eilėraščių, tautosakos siužetus, pasirinkdamas tinkamas priemones.</p> <p>Geba užmegzti kalbinį kontaktą su naujai atvykusiais vaikais, kviečia žaisti, išklauso ir rodo norą bendrauti.</p>
2.	Kultūrinė	<p>Stebi ir aptaria teatro spektaklius. Susipažįsta su Lietuvos ir kitų šalių teatro ypatumais. Aptaria įvairių tautų tautosakos ir literatūrinius kūrinius.</p> <p>Suvokia pagrindinių lietuviškų švenčių tradicijas, atpažįsta jas ir mokosi pritaikyti savo teatrinėje veikloje.</p> <p>Ugdosi pagarbą kitų tautų kultūroms.</p>
3.	Kūrybiškumo	<p>Naudojasi tradicinėmis ir netradicinėmis raiškos priemonėmis.</p> <p>Siekia atskleisti savo unikalumą, žaisdamas vaidmeninius žaidimus, imituodamas veiksmus, veikdamas išivaizduojamoje aplinkoje.</p> <p>Žino savo vaidmenį ir geba pasiskirstyti vaidmenimis.</p> <p>Improvizuoja vaidmeninius žaidimus, priskirdamas sau mamos, tėčio, mokytojos ir kitus vaidmenis.</p> <p>Vadovaujasi žaidimo raidos ypatumais: iš pradžių vaizduoja save ir perteikia savo patirtį, vėliau siužetą plečia pagal kultūrinę patirtį (filmukus, pasakas, dainas).</p> <p>Noriai įgyvendina savo kūrybinius sumanymus ir eksperimentuoja.</p> <p>Kuria trumpus etiudus, vaidinimus, padedant suaugusiajam.</p> <p>Stebi aplinką ir žmonių gyvenimą. Patikusias, aktualius ir įdomius momentus imituoja, improvizuoja, inscenizuoja.</p> <p>Judesiais, veiksmais, garsais imituoja gyvūnus, paukščius, žvėris ir žmones.</p> <p>Kūrybinėje aplinkoje bando bėgti, eiti, judėti poroje, ratu ir grupėje.</p> <p>Interpretuoja tekstą (literatūrinę ar tautosakos medžiagą).</p> <p>Vaidina su teatrinėmis lėlėmis. Derina tarpusavio veiksmus su scenos partneriu(-ais).</p> <p>Improvizuoja ir imituoja veiksmus su tariamais daiktais, pavyzdžiui, „verda arbata, kepa, žvejoja, valo kambarius“.</p> <p>Kuria personažą, suvokia jo charakteristiką, poelgių motyvus, siužeto įvykių seką, jų logiką.</p> <p>Kuria trumpus vaidinimus, etiudus, kuriuose panaudoja</p>

		<p>neverbalinės komunikacijos priemonės: mimiką, judesį, garsą. Moka sutelkti dėmesį ir pastebėti bei išreikšti lėlių (veikėjų) elgesį, emocijas.</p> <p>Bando kurti reikalingas dekoracijas, kostiumus. Aptaria muzikos panaudojimą vaidinime, kuria įvairius teatro plakatus ir afišas.</p>
4.	Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos	<p>Atpažįsta savo ir kitų emocijas, tinkamai jas reiškia, geba valdyti. Susitaria tarpusavyje, gerbia savo ir kitų jausmus. Ugdosi asmeninę atsakomybę ir kantrybę. Suvokia, kad žmonės yra skirtingi. Rodo iniciatyvą bei gebėjimą būti ir kurti drauge.</p> <p>Geba papasakoti apie save.</p> <p>Vertina savo ir kitų veiklos rezultatus.</p> <p>Laikosi taisyklių, pareigų teatrinėje veikloje ir grupėje.</p> <p>Pasiruošia vaidinimui, kitai teatrinei veiklai ir sutvarko vaidinimo, žaidimo vietą veiklai pasibaigus.</p> <p>Kūrybinėje aplinkoje jaučia savo ir kito vaiko erdvę, laikosi saugaus nuotolio.</p> <p>Geba scenoje keisti judėjimo kryptį (pirmyn, atgal, į kairę, į dešinę), juda prieš sudėtas dekoracijas ir už jų.</p> <p>Per judesį, ritmą, žaidimus tobulina kūno judesius ir mokosi įveikti scenos baimę.</p> <p>Moka pastebėti, įvardinti ir išreikšti savo jausmus, nuotaikas, gabumus, šeimyninius santykius, aprangos skirtumus ir panašumus.</p>

12. Programa pritaikoma įvairių ugdymo(si) poreikių turintiems vaikams. Atsižvelgiant į vaikų individualius ugdymo(si) poreikius, parenkamos užduotys, priemonės, individualūs ugdymo(si) metodai ir formos.

IV SKYRIUS PROGRAMOS METODAI, FORMOS IR PRIEMONĖS

13. Metodai: teatrinis treniažas, teatriniai žaidimai (siužetiniai, siužetiniai imitaciniai, judesius lavinantys, ugdomieji, draminiai, kt.), etiudai, improvizacijos, istorijų kūrimas, scenos kalbos pratimai (greitakalbės, artikuliacijos pratimai), vaikiškų spektaklių, kūrybinių vaikams (pasakų, literatūrinių kūrybinių) aptarimas, aiškinimas.

14. Formos: teatrinė veikla (žaidimai, etiudai, spektakliai, improvizacijos), stalo teatras, lėlių (pirštinių, marionečių, kt.) teatras, meniniai-kūrybiniai projektai, festivaliai, konkursai ir šventės, spektaklių lankymas.

15. Priemonės: įvairios teatrinės lėlės, vaikų pasigamintos lėlės, širmos, kubai, kaladės, garso ir apšvietimo aparatūra, teatriniai rekvizitai ir butaforija, informacinės technologijos.

V SKYRIUS VAIKŲ PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

16. Įgyvendinus programą:

16.1. vaikas geriau pažins save bei aplinką, gebės žodžiais ir judesiais reikšti mintis ir jausmus;

16.2. bus susipažinęs su teatro raiškos – vaidybos, kūrimo, kūrybos pristatymo ir refleksijos – formomis;

16.3. mokės naudotis pagrindinėmis teatro raiškos priemonėmis, geriau susikaups, įgis daugiau pasitikėjimo, drąsos ir savarankiškumo;

16.4. lavės vaiko vaizduotę ir kūrybiškumą;

16.5. padidės vaiko kultūrinis sąmoningumas ir estetiškumo nuovoka, estetiškumo patirties ir

teatrinės kompetencijos poreikis.

17. Vaiko ugdymo(si) pasiekimai ir pažanga vertinami pagal Įstaigos vaikų pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarką.

SUDERINTA
Klaipėdos lopšelio-darželio „Nykštukas”
tarybos 2022 m. _____ d.
posėdžio protokoliniu nutarimu
(protokolo Nr. V4-).

SUDERINTA
Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos
Švietimo skyriaus vedėja
Laima Prižgintienė
2022 m. _____ d